

**V E N D I M**  
**Nr.442, datë 17.6.2001**

**PËR KËRKESAT FINANCIARE DHE ATO KONTABËL TË PJESËMARRËSVE NË  
TREGUN E LETRAVE ME VLERË**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të neneve 46 dhe 47 të ligjit nr.8080, datë 1.3.1996 “Për letrat me vlerë”, i ndryshuar me ligjet nr.8168, datë 5.12.1996 dhe nr.8745, datë 22.2.2001, me propozimin e Ministrit të Financave, Këshilli i Ministrave

**V E N D O S I:**

**I. TË PËRGJITHSHME**

1. Në këtë vendim, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe:

- “bankë e aprovuar” nënkupton një bankë të licencuar, të miratuar nga Komisioni për efekt të këtij vendimi;

- “ekspert kontabël” për një person të licencuar nënkupton një kontabilist të pajisur me licencën për ekspert kontabël, i emëruar nga personi i licencuar si kontrollor i tij për qëllimet e këtij vendimi;

- “llogaria bankare klient” nënkupton një llogari bankare të hapur për qëllimet e përshkruara në këtë vendim;

- “para” përfshin çdo formë paraje, të përfaqësuar nga çeqe, forma të tjera urdhër-pagese apo në ndonjë formë tjetër.

**2. Zbatueshmëria**

Ky vendim zbatohet nga personat e licencuar nga Komisioni për të gjitha veprimtaritë e investimit në letrat me vlerë që ata drejtojnë.

**II. Regjistrimet kontabël dhe regjistrimet e tjera**

**3. Detyrimi për të mbajtur regjistrimet kontabël**

(1) Një person i licencuar duhet të mbajë regjistrime kontabël për veprimtarinë e tij të investimit në letrat me vlerë, të cilat duhet të jenë të mjaftueshme për të paraqitur dhe shpjeguar transaksionet e tij, (të kryera qoftë për llogari të tij, qoftë për të tjerët) dhe të tilla që:

a) të paraqesin sa më saktë dhe në çdo kohë, pozicionin financiar të personit të licencuar në atë çast;

b) t’i japë mundësi personit të licencuar për të përgatitur bilancin dhe llogarinë fitime-humbje, në çdo kohë dhe në përputhje me kërkesat e kësaj rregulloreje.

(2) Në veçanti, regjistrimet kontabël duhet të përmbajnë:

a) regjistrimet e përditshme të gjitha shumave të parave të arkëtuara dhe të shpenzuara nga personi i licencuar, si dhe përshkrimin e objektit të këtyre shpenzimeve apo arkëtimeve;

b) regjistrimin e të gjithave mjeteve dhe detyrimeve të personit të licencuar, duke përfshirë ndonjë premtim apo detyrim të tij të rastit;

c) regjistrimet e përditshme të të gjitha shitjeve dhe blerjeve të letrave me vlerë nga personi i licencuar, duke bërë dallimin ndërmjet atyre që janë bërë nga personi i licencuar për llogari të tij dhe atyre që janë bërë për llogari të të tjerëve;

ç) regjistrimet e përditshme të marrjes dhe të dërgimit të dokumentacionit të pronësisë ose të dokumenteve që evidencojnë pronësinë e letrave me vlerë, që janë në zotërim ose nën kontrollin e të licencuarit;

d) regjistrimet e përditshme:

(I) të të gjitha parave që janë derdhur në apo janë paguar nga një “llogari bankare klient”, e mbajtur për qëllimet e këtyre rregullave;

(II) të arkëtimeve dhe të pagesave të parave të klientëve, të cilat nuk kanë kaluar përmes “llogarisë bankare klient”, duke identifikuar personat me të cilët lidhet çdo arkëtim apo pagesë;

dh) regjistrime:

(I) të gjendjeve në “llogaritë bankare klient”;

(II) të balanceve me klientët individualë, duke treguar qartë emrin e secilit klient dhe shumën e

mbajtur ose të marrë për atë klient;

e) hollësi për të gjitha letrat me vlerë:

(I) të cilat janë në pronësi të personit të licencuar, duke treguar se nga kush mbahen dhe, në rastet kur nuk mbahen nga vetë personi i licencuar, nëse mbahen si kolateral kundrejt huave apo paradhënies;

(II) të cilat nuk janë në pronësi të personit të licencuar, por për të cilat ai është përgjegjës, duke treguar se për kë dhe kush i mban, duke bërë dallimin e atyre letrave me vlerë që janë depozituar pranë një pale të tretë, qoftë si garanci për huatë ose paradhëniet e dhëna personit të licencuar ose ndonjë personi tjetër të lidhur me të, qoftë për ndonjë qëllim tjetër.

4.Rinovimi i regjistrimeve kontabël

Detyrimet e përcaktuara në këtë vendim janë të vazhdueshme dhe kërkohet përmbushja e tyre, që të sigurohet rinovimi i përditshëm i regjistrimeve.

5.Sigurimi i lehtësive për ekspertin kontabël

(1) Informacioni që kërkohet të regjistrohet sipas kësaj rregulloreje duhet të regjistrohet në mënyrë të tillë që të mundësojë identifikimin e një transaksioni të veçantë në çdo kohë dhe ndjekjen e tij, që nga urdhri i fillimit e deri në rregullimin përfundimtar të transaksionit.

(2) Të gjitha regjistrimet duhet të sistemohen, skedohen, indeksohen dhe t'iu jepen referenca të sakta, në mënyrë që të mundësohet gjetja dhe kontrolli i shpejtë i ndonjë regjistrimi të veçantë.

6.Përputhje me standardet kontabël

Regjistrimet kontabël që kërkohen të mbahen nga një person i licencuar duhet të bëhen sipas praktikës së standardeve kontabël, të përcaktuara në dispozitat ligjore përkatëse.

7.Ruajtja e regjistrimeve

Një person i licencuar është i detyruar që regjistrimet që i kërkohen t'i mbajë sipas rregullit 4, t'i ruajë për një periudhë 6-vjeçare që nga çasti që ato janë regjistruar.

8. Inspektimi i regjistrimeve

Regjistrimet kontabël që kërkohen të mbahen sipas rregullit 4, në çdo kohë gjatë periudhës në të cilën kërkohen të ruhen, duhet që t'i paraqiten Komisionit ose ndonjë personi që ka autoritetin e Komisionit, sipas kërkesës që mund të specifikohet nga Komisioni ose nga personi, në kohën dhe vendin e përshtatshëm.

9. E drejta e tregut të letrave me vlerë për të vendosur kërkesa shtesë për anëtarët e vet

Asgjë në këtë kre (apo në kreun III) nuk e pengon një treg të licencuar të letrave me vlerë që të vendosë për personat e licencuar që janë anëtarë të tregut ndonjë detyrim ose kërkesë tjetër, të cilat mendohen si të nevojshme për:

a) mbajtjen e llogarive, librave dhe regjistrimeve;

b) paraqitjen e tregut, të raporteve financiare, periodike, në formën dhe mënyrën e kërkuar nga ai;

c) kontrollin e llogarive;

ç) informacionin që specialistët kontabël duhet të paraqesin;

d) kontrollet e befasishme të urdhrave të regjistruara.

III. Pasqyrat financiare dhe raportimet e tjera

10.Detyrimi për të përgatitur pasqyrat financiare

Një person i licencuar duhet të përgatisë, për çdo vit, pasqyrat vjetore financiare për veprimtarinë e investimit në letrat me vlerë, të cilat duhet të konsistojnë në :

a) një bilanc në ditën e fundit të vitit financiar;

b) një llogari fitime-humbje për vitin financiar;

c) anekset.

11.Paraqitje e saktë dhe e vërtetë e të dhënave në bilanc

Bilanci duhet të japë një pamje të saktë dhe të vërtetë të situatës së veprimtarisë së personit të licencuar në fund të vitit financiar.

12.Paraqitja e saktë dhe e vërtetë e të dhënave në llogarinë fitime-humbje

Llogaria fitime-humbje duhet të japë një pamje të saktë dhe të vërtetë të fitimit apo të humbjeve të personit të licencuar për vitin financiar.

13.Forma dhe përmbajtja e pasqyrave financiare

Pasqyrat financiare të personit të licencuar duhet të jenë në përputhje me planin e përgjithshëm kontabël, i cili zbatohet në vend, me dispozitat e tjera ligjore të lidhura me të, si dhe me

standardet ndërkombëtare të kontabilitet.

14. E drejta e Komisionit për të kërkuar informacion

(1) Komisioni mund t'i kërkojë me shkrim personit të licencuar paraqitjen nga ana e tij të informacioneve periodike, siç mund t'i përcaktojë ai.

(2) Përveç informacionit të përditshëm të kërkuar sipas paragrafit 1, Komisioni mund t'i kërkojë personit të licencuar me shkrim, në përgjithësi apo për ndonjë rast apo grup rastesh të veçanta, t'i paraqesë Komisionit informacion shtesë, siç mund të përcaktohet.

15. Marrja e raportit të ekspertit kontabël nga personi i licencuar

(1) Personi i licencuar duhet t'i paraqesë pasqyrat e veta financiare vjetore ekspertit kontabël, për kontroll dhe duhet të marrë nga ai një raport që të jetë në përputhje me kërkesat e rregullit 18.

(2) Personi i licencuar i paraqet Komisionit raportin e ekspertit kontabël së bashku me:

pasqyrën vjetore financiare, siç kërkohet në rregullin 17;

b) deklarin me shkrim se u është përmbajtur të gjitha rregullave që i janë kërkuar, si dhe informacion ose deklarim, të cilat Komisioni mund t'ia kërkojë sipas këtyre rregullave.

(3) Kur raporti i ekspertit kontabël vlerësohet i kufizuar ose i paqartë, nisur nga pikpamja e pasigurisë së ekspertit kontabël për saktësinë ose paraqitjen e plotë të regjistrimeve kontabël, personi i licencuar duhet që t'i paraqesë Komisionit, së bashku me raportin edhe një dokument me shkrim të nënshkruar nga drejtues.

Në raport të deklarohet:

a) nëse ekspertit kontabël i janë dhënë të gjitha regjistrimet kontabël të personit të licencuar për qëllimet e kontrollit të tij;

b) nëse të gjitha transaksionet e ndërmarra nga personeli i licencuar janë pasqyruar dhe regjistruar me saktësi në regjistrimet kontabël të personit të licencuar;

c) nëse të gjitha regjistrimet e tjera të personit të licencuar dhe informacionet e tjera për to i janë dhënë ekspertit kontabël.

16. Paraqitja para Komisionit të pasqyrave vjetore financiare

Personi i licencuar t'i paraqesë Komisionit, brenda tre muajve pas përfundimit të vitit financiar, pasqyrat financiare vjetore, të kontrolluara nga eksperti kontabël.

17. Përmbajtja e raportit të ekspertit kontabël

(1) Raporti i ekspertit kontabël deklaron nëse pasqyrat financiare vjetore të personit të licencuar janë kontrolluar në përputhje me standardet e miratuara.

(2) Raporti i ekspertit kontabël gjithashtu saktëson nëse, sipas mendimit të tij:

a) pasqyrat financiare vjetore të personit të licencuar janë përgatitur saktë, në përputhje me këto rregulla;

b) bilanci jep një pamje të vërtetë, të saktë dhe të qartë të gjendjes financiare të veprimtarisë së personit të licencuar, në fund të vitit financiar;

c) llogaria fitime-humbje jep një pamje të vërtetë, të qartë dhe të saktë të fitimeve ose të humbjeve të personit të licencuar për vitin financiar.

ç) personi i licencuar, gjatë gjithë vitit financiar, ka mbajtur regjistrimet kontabël, në përputhje me kërkesat e kësaj rregulloreje;

d) personi i licencuar i ka mbajtur paratë e çdo klienti në rregull, të ndara nga ato të klientëve të tjerë, në përputhje me kreun IV të kësaj rregulloreje;

dh) bilanci dhe llogaria fitime-humbje janë në përputhje me regjistrimet kontabël të personit të licencuar;

e) ai ka marrë të gjitha informacionet dhe shpjegimet të cilat, sipas dijenisë dhe gjykimit të tij, janë të nevojshme për kryerjen e kontrollit;

ë) personi i licencuar, gjatë gjithë vitit financiar, ka mbajtur sisteme të përshtatshme, të cilat i japin mundësi atij të identifikojë dokumentet e pronësisë apo dokumentet që evidentojnë pronësinë e letrave me vlerë, të cilat ai mban në ruajtje për llogari të klientëve të vet, në përputhje me rregullin 25 të vendimit të Këshillit të Ministrave "Për rregullat mbi etikën në veprimtarinë e investimit në letrat me vlerë".

f) personi i licencuar ka zbatuar kërkesat e rregullit 25 të vendimit të Këshillit të Ministrave "Për rregullat mbi etikën në veprimtarinë e investimit në letrat me vlerë", në ditën në të cilën është përgatitur bilanci.

18. Raportet e kufizuara

(1) Nëse eksperti kontabël është i mendimit se një ose më shumë kërkesa të rregullit të mësipërm nuk janë përmbushur, e paraqet këtë fakt në raportin e vet, specifikon këto kërkesa dhe tregon aspektet ku kërkesat nuk janë përmbushur.

(2) Nëse eksperti kontabël nuk arrin të marrë të gjitha informacionet dhe shpjegimet të cilat, sipas dijenisë dhe gjykimit të tij, janë të nevojshme për qëllimet e kontrollit, ai duhet ta paraqesë këtë fakt në raportin që harton.

(3) Nëse eksperti kontabël nuk arrin të krijojë një mendim se një ose më shumë kërkesa të rregullit 18 janë plotësuar, ai e thekson këtë në raport duke i specifikuar këto kërkesa, si dhe jep shkaqet përse nuk ka qenë në gjendje të formojë një mendim për këtë problem.

#### IV.Paratë e klientit

##### 19.Zbatueshmëria

Ky kre zbatohet në marrëdhëniet që lindin nga mbajtja ose marrja e parave të çdo klienti nga një person i licencuar, gjatë kryerjes së veprimtarisë së investimit në letrat me vlerë.

##### 20. Paratë e klientit

Për qëllimet e këtyre rregullave me “para të klientit” nënkuptohen paratë, në çfarëdo monedhe që, gjatë kryerjes së veprimtarisë së investimit në letrat me vlerë, një person i licencuar mban ose merr për llogari të një klienti apo që ai i detyrohet klientit.

##### 21. “Llogaritë bankare klient”

(1) Një person i licencuar, që merr apo mban paratë e klientëve, duhet të hapë një a më shumë “llogari bankare klient” në një bankë të miratuar.

(2) “Llogaria bankare klient” mbahet e ndarë nga llogaritë ku ndodhen paratë e personit të licencuar.

(3) Personeli i licencuar, derdh menjëherë në “llogari bankare klient” të gjitha paratë e klientëve që i vijnë për a ose nga klientët.

##### 22.Mbajtja në mirëbesim e parave të klientëve

(1) Paratë e klientëve mbahen nga personeli i licencuar në mirëbesim dhe për llogari të klientëve përkatës, për të cilët janë marrë a mbahen këto para.

(2) Paratë e klientëve nuk janë pjesë e mjeteve të personit të licencuar, për çfarëdo qëllimi, dhe nuk janë subjekt i ndonjë detyrimi, që i licencuari i ka ndonjë kreditori.

##### 23.Njohja e saktë e gjendjes dhe përdorimi i parave të klientëve

Një person i licencuar duhet të jetë në gjendje të llogarisë, shpejt dhe saktë, paratë e çdo klienti dhe, në veçanti, duhet të sigurohet se:

a) paratë e klientëve nuk përzihen me paratë e tjera;

b) personi i licencuar, në çdo kohë, di me siguri se sa është teprica kreditore e çdo klienti;

c) paratë që i përkasin një klienti nuk përdoren për ndonjë klient tjetër.

##### 24. Pagesat nga “llogaria bankare klient”

(1) Duke përmbushur kërkesat e paragrafit 2 të këtij rregulli, paratë mund të tërhiqen nga “llogaria bankare klient” vetëm nëse:

a) ato nuk janë paratë e klientëve;

b) ato kërkojnë qartë për kryerjen e pagesës ndaj ose për llogari të ndonjë klienti;

c) ato transferohen në një tjetër “llogari bankare klient” ose në një tjetër llogari bankare, që ekziston në emër të ndonjë klienti.

(2) Një person i licencuar mund të tërheqë paratë nga “llogaria bankare klient”për pagesën e kuotave ose të komisioneve të veta vetëm nëse kuotat ose komisionet përputhen me marrëveshjet e rënda dakord me klientët.

#### V.Emërimi i ekspertëve kontabël

##### 25.Detyrimi për të pasur ekspert kontabël

Një person i licencuar nuk mund të nisë veprimtarinë në letrat me vlerë pa emëruar një ekspert kontabël, në përputhje me këto rregulla.

##### 26.Kërkesat për emërimin e eksperit kontabël

Asnjë person nuk mund të emërohet ekspert kontabël për një person të licencuar nëse nuk është kontabilist i pajisur me licensën përkatëse, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

##### 27.Papërshtatshmëria për shkak të mungesës së pavarësisë

(1) Nuk vepron si ekspert kontabël për një person të licencuar asnjë personi që nuk plotëson

kërkesat e paragrafit 2 të këtij rregulli.

(2) Një person është i papërshtatshëm për t'u emëruar si ekspert kontabël për një person të licencuar nëse ai është:

- a) drejtues, zyrtar, i punësuar, aksioner, person i lidhur a partner i personit të licencuar;
- b) partner ose i punësuar i ndonjërit prej personave të renditur në pikën a.

(3) Për qëllimet e këtij rregulli, eksperti kontabël i një personi të licencuar nuk vlerësohet si zyrtar apo i punësuar i personit të licencuar.

#### 28. Kontratat e angazhimit

Personi i licencuar duhet të sigurojë se eksperti kontabël, i emëruar sipas këtyre rregullave, ka autoritetet dhe detyrat e specifikuar në rregullin 30 dhe që:

- a) këto autoritete dhe detyra janë përcaktuar në një kontratë angazhimi;

b) kontrata e angazhimit është nënshkruar nga personi i licencuar dhe nga vetë eksperti kontabël;

- c) personi i licencuar mban një kopje të kontratës së angazhimit .

#### 29. Autoritetet dhe detyrat e ekspertit kontabël

(1) Një ekspert kontabël ka:

a) të drejtën për të qenë i informuar gjatë tërë kohës dhe për të kontrolluar regjistrimet kontabël dhe të gjitha regjistrimet dhe dokumentet e tjera që kanë lidhje me veprimtarinë e tij;

b) të drejtën për të kërkuar nga personi i licencuar të gjitha informacionet dhe shpjegimet që ai i mendon të nevojshme për kryerjen e detyrave.

(2) Eksperti kontabël i paraqet Komisionit një raport për pasqyrat financiare vjetore, në përputhje me këto rregulla, i cili duhet të përmbajë çështjet e specifikuar në pikën 18.

(3) Gjatë përgatitjes së raportit, eksperti kontabël kryen hetime të tilla, që i japin mundësi të krijojë një mendim për çështjet të cilat, sipas pikës 18, duhet të përfshihen në raport.

#### 30. Vënia në dijeni e Komisionit

Një person i licencuar, i dërgon brenda 7 ditëve njoftim me shkrim Komisionit për emërimin, shkarkimin ose dorëheqjen e një eksperti kontabël.

#### 31. Dorëheqja apo shkarkimi i ekspertit kontabël

(1) Kur një ekspert kontabël jep dorëheqjen ose shkarkohet nga një person i licencuar, njoftimi që i dërgohet Komisionit, sipas pikës 30, duhet të përmbajë:

a) një deklaratë të nënshkruar nga eksperti kontabël, ku sqarohen rrethanat e dorëheqjes apo të shkarkimit të tij, të cilat eksperti kontabël mendon se duhet t'i bëhen të ditura Komisionit;

b) një deklaratë, të nënshkruar nga eksperti kontabël për rrethanat e dorëheqjes ose të shkarkimit.

(2) Mosemërimi i ekspertit kontabël në fund të afatit të emërimit të tij të mëparshëm quhet si shkarkim i tij.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare

KRYEMINISTRI  
**Ilir Meta**